

З 1960 р. професор В. П. Гольмов завідував кафедрою загальної хімії Одеського інженерно-будівельного інституту.

Помер Всеволод Петрович Гольмов у 1961 р. в Одесі, похований на другому християнському цвинтарі.

Пр.:

Синтез производных циклопентана с помощью ацетоуксусного эфира // Журн. общ. химии. — 1953. — Т. 23, вып. 6. — С. 991; К вопросу об определении конфигурации молекул с третичным асимметрическим углеродным атомом // Там же. — Вып. 4. — С. 560; Об углеводороде $C_{12}H_{10}$ из эфирного масла *Artemisia scoraria* W. K. / Гольмов В. П., Афанасьев Н. М. // Там же. — 1957. — Т. 27, вып. 6. — С. 1698-1703; Природные соединения с тройными связями / Гольмов В. П., Афанасьев Н. М. // Успехи химии. — 1958. — Т. 27, вып. 7. — С. 785-816; Присоединение магнийорганических соединений к этиленмалоновому эфиру / Гольмов В. П., Чай Кунь // Журн. общ. химии. — 1959. — Т. 29, вып. 11. — С. 3705-3708; Синтез и установление конфигурации цис-1-йодметил-2-метилциклобутана / Гольмов В. П., Малеванная З. П. // Журн. орган. химии. — 1966. — Т. 2, вып. 12. — С. 2159-2162.

Літ.:

Історія ОДУ за 100 р. — С. 429; Развитие органической химии на Украине. — К.: Наук. думка, 1979; Очерки развития науки в Одессе. — С. 113; Професори Одес. (Новорос.) ун-ту. — Одеса, 2000. — Т. 2.

А. І. Дроздовська, Т. В. П'янкова

ГОТАЛОВ-ГОТЛІБ Артемій Григорович

Історик, педагог

Народився 5 січня 1866 р. у Пскові. Батько — машиніст, фахівець з сільськогосподарської техніки. Середню освіту А. Г. Готалов-Готліб отримав у гімназіях Кам'янець-Подільського та Кишинєва. У 1886 р. вступив на історико-філологічний факультет Новоросійського університету, який закінчив у 1892 р. У 1886/

87 учб. р. його було виключено з університету за участь у студентському русі, через рік повернено.

Кандидатську дисертацію на тему “Римская община до 493 г.” захистив у 1893 р. За конкурсну роботу “Военное устройство Византийской империи” А. Г. Готалов-Готліб отримав золоту медаль. Його наукові керівники — видатний візантініст професор Ф. І. Успенський, професор Р. Ю. Віппер.

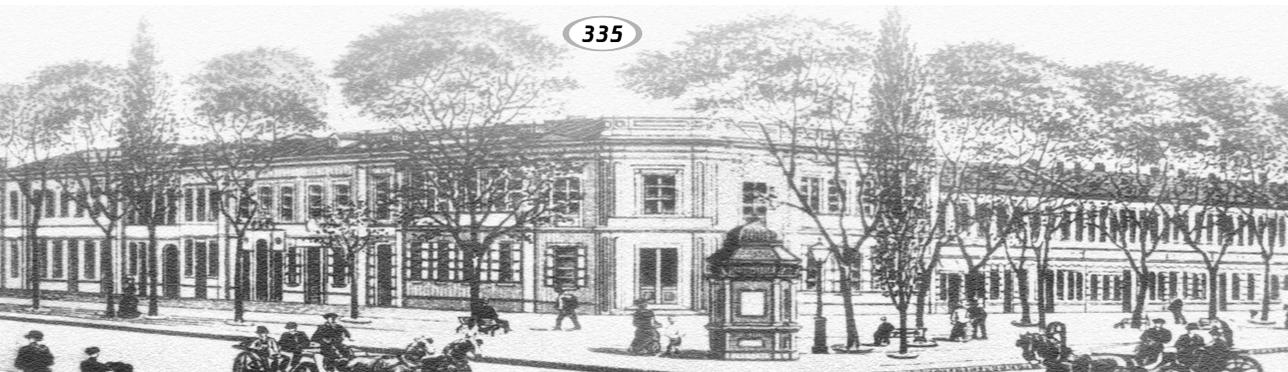
Після закінчення університету А. Г. Готалов-Готліб працював в Одесі вчителем школи 3-го розряду, потім переїхав до Пскова та Петербурга (1896—1903), де викладав у гімназії та кадетському корпусі. З 1896 р. Артемій Григорович — співробітник “Энциклопедического словаря” Брокгауза та Ефрона, де ним було надруковано понад сто статей із всесвітньої історії та з історії просвітництва. У 1899—1915 рр. він був постійним членом урядової комісії з реформи середньої школи. Наукова робота в цей період здійснювалася під керівництвом професорів В. Г. Васильєвського та М. І. Кареева.

У 1903—1918 рр. Артемій Григорович працював директором гімназії в Ялті, потім у Кишеневі та в Пскові, у 1918—1920 рр. викладав у жіночій гімназії у Черкасах, реальному училищі, школах Одеси. Всюди він прагнув затвердити передові методи виховання та освіти дітей. У 1919 р. організував найбільший у країні “Детский городок им. Коминтерна” (Одеса) для безпритульних дітей, деякий час ним завідував, був інспектором губернського відділу народної освіти.

У 1920 р. А. Г. Готалов-Готліб взяв участь в організації Одеського ІНО, де викладав всесвітню історію та історію педагогіки. У 1925 р. Артемій Григорович отримав вчене звання професора першої (вищої) категорії.

А. Г. Готалов-Готліб сім разів за 1900—1925 рр. був у закордонних відрядженнях у Швейцарії, Франції, Німеччині, Австрії, Чехословаччині, де знайомився з різними системами освіти. Європейський досвід знайшов широке відображення в його публікаціях.

У 1927—1940 рр. він знову покинув Одесу, викладав в інститутах педагогіки в Москві, Харкові, Києві. У 1940 р. йому надано вченого

ступеня доктора педагогічних наук без захисту дисертації. Він знову в Одесі, професор університету.

Протягом фашистської окупації міста Артемій Григорович, який залишився в Одесі, тимчасово припинив свою викладацьку роботу. Після звільнення Одеси у 1944 р. він виконував обов'язки декана історичного факультету, завідував двома кафедрами — історії середніх віків та педагогіки, з 1946 р. завідував кафедрою історії стародавнього світу та археології. Читав курси історії слов'янських народів та Візантії.

Артемій Григорович Готалов-Готліб вийшов на пенсію в 1952 р., але й після цього читав спеціальні курси, керував чотирма аспірантами. Останні роки життя він присвятив науковим розшукам у галузі історії школи та освіти Одеси XIX ст. та Франції XVIII ст. Вчений помер у 1960 р.

Пр.:

Очерк народного образования Швейцарии. — СПб., 1907; Народное образование в б. Одесской губернии под влиянием голода и разрухи 1921-22 годов. — Б. м., Б. г.; Современные педагогические течения. — К.: Госиздат Украины, 1925; Новые школы Веймарской Германии. — К.: Госиздат Украины, 1927; Детское движение как фактор массового воспитания // Наша шк. — Одесса, 1925. — Вып. 1; Академик Ф. И. Успенский как профессор и научный руководитель: По личным воспоминаниям // Тр. ОГУ. — 1947. — Вып. 49, — Т. 2: Сб. работ ист. фак. — С. 55-68; Одесса: Очерк истории города-героя / Редкол.: С. М. Ковбасюк (отв. ред.), С. А. Вольский, Л. В. Гладкая, В. Г. Коновалов. — Одесса, 1957. — 319 с. — Из содерж.: Готалов-Готліб А. Г. Образование города и его развитие в первые десятилетия. — С. 15-35; Предыстория Одессы. — С. 7-15; Одесса в 30-50-х годах XIX ст. — С. 35-52.

Літ.:

Гольдин Ф. Ученый педагог А. Г. Готалов-Готліб // Зн. коммунизма. — 1966. — 18 янв.; [Некролог] // Зап. Одес. археол. о-ва. — 1960. — Т. 3 (34). — С. 373-377; Нездвідська А. Пам'яті найстарішого: А. Г. Готалов-Готліб // ЗНК. — 1960. — 14 вер.; Гольдин Ф. Цінна спадщина: До 100-річчя А. Г. Готалова-Готліба // Там же. — 1966. — 12 січ.; Чухрій П. Дослідник, історик, педагог. А. Г. Готалов-Готліб — доктор педагогічних наук // Чорномор. комуна. — 1966. — 15 січ.; Боровой С. Я. Воспоминания. — М.; Иерусалим, 1993. — С. 345-355; Професори Одес. (Новорос.) ун-ту. — Одеса, 2000. — Т. 2.

І. В. Немченко

